

Na osnovu čl. 184. stav (5) i 248. Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH," broj: 27/17), čl. 5. stav (1) tačka h) i 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 75/17) i člana 12. stav (1) tačka d) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 03/18), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj dana 29.03.2018. godine donosi

ODLUKU O PROCJENI MOGUĆNOSTI RESTRUKTURIRANJA BANKE I BANKARSKE GRUPE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Predmet odluke

Ovom odlukom propisuju se elementi koji se uzimaju u obzir prilikom procjene mogućnosti restrukturiranja banke ili bankarske grupe.

Član 2.

Subjekti odluke

Ova odluka primjenjuje se na:

- a) banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine kojim je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) izdala bankarsku dozvolu i
- b) bankarsku grupu (u daljem tekstu: grupa) koja je predmet kontrole Agencije na konsolidovanoj osnovi.

Član 3.

Pojmovi

- (1) Pojedini pojmovi koji se upotrebljavaju u ovoj odluci imaju sljedeće značenje:
 - a) „**ključne linije poslovanja/osnovne poslovne linije**” - su poslovne linije i usluge povezane sa tim linijama, čijim obavljanjem se ostvaruje značajan dio prihoda ili dobiti za banku ili grupu kojoj banka pripada;
 - b) „**strategija restrukturiranja**“ - niz mjera restrukturiranja predviđenih u planu restrukturiranja ili planu restrukturiranja grupe;
 - c) „**odabrana/preferirana strategija restrukturiranja**“ - je strategija restrukturiranja kojom se najbolje mogu postići ciljevi restrukturiranja imajući u vidu banke ili grupe, te postupke restrukturiranja koji su primjenjivi na pravne subjekte u grupi;
- (2) Pojmovi koji nisu definisani stavom (1) ovoga člana, a koriste se u ovoj odluci, imaju značenja u skladu sa odredbama Zakona o bankama (u daljem tekstu: Zakon).

II. PROCJENA MOGUĆNOSTI RESTRUKTURIRANJA

Član 4.

Procjena mogućnost restrukturiranja

Procjena mogućnosti restrukturiranja banke ili grupe vrši se u skladu sa članom 184. Zakona i odredbama ove odluke.

Član 5.

Faze procjene mogućnosti restrukturiranja

- (1) Agencija procjenjuje mogućnost restrukturiranja na osnovu sljedećih uzastopnih faza:
 - a) procjene opravdanosti i mogućnosti likvidacije ili stečaja banke ili grupe u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu provođenje postupka likvidacije ili stečaja i članom 6. ove odluke;
 - b) izbora preferirane strategije restrukturiranja kojoj se daje prednost za ocjenjivanje u skladu sa članom 7. ove odluke;
 - c) procjenjivanje mogućnosti provođenja preferirane strategije restrukturiranja u skladu sa čl. 8. do 13. ove odluke;
 - d) procjene adekvatnosti preferirane strategije restrukturiranja u skladu sa članom 14. ove odluke.
- (2) Ako Agencija smatra da banka ili grupa predstavljaju slične rizike za finansijski sistem ili da su slične okolnosti u kojima njihova likvidacija ili stečaja vjerovatno neće biti opravdana, Agencija može provesti procjenu opravdanosti i mogućnosti likvidacije ili stečaja tih banaka ili grupe na sličan ili identičan način.
- (3) Kada Agencija zaključi da likvidacija ili stečaj banke ili grupe možda neće biti opravdani ili mogući ili da mjera restrukturiranja može biti potrebna u javnom interesu, jer se likvidacijom ili stečajem ne bi ostvarili ciljevi restrukturiranja u istoj mjeri, Agencija utvrđuje preferiranu strategiju restrukturiranja koja je primjerena za banku ili grupu, na osnovu informacija koje je banka ili grupa dostavila. U mjeri u kojoj je to potrebno, Agencija utvrđuje i druge strategije za rješavanje okolnosti u kojima strategija ne bi bila izvediva ili vjerovatna.
- (4) Procjena adekvatnosti i mogućnosti provođenja preferirane strategije restrukturiranja, treba obuhvatiti i procjenu svih identifikovanih drugih varijanti strategije.
- (5) Agencija zahtijeva od banke ili grupe da dostavi dodatne podatke i informacije za potrebe procjene odabrane strategije restrukturiranja i drugih varijanti strategije.
- (6) Podatke i informacije za potrebe procjene preferirane strategije restrukturiranja grupe i njenih alternativnih varijanti iz stava (5) ovog člana Agenciji dostavlja nadređena banka u bankarskoj grupi koja je predmet kontrole Agencije na konsolidovanoj osnovi, a u slučaju grupe sa nadređenim holdingom, odnosno nadređenim matičnim društvom te podatke i informacije dostavlja banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine koja je pod kontrolom tog holdinga ili društva.
- (7) Prema potrebi, Agencija revidira preferiranu strategiju restrukturiranja ili razmatra druge varijante strategije, na osnovu procjene adekvatnosti i mogućnosti provođenja preferirane strategije restrukturiranja iz stava (4) ovog člana.
- (8) U slučaju da Agencija revidira preferiranu strategiju restrukturiranja, izvršiti će procjenu njene adekvatnosti i mogućnosti provođenja.

Član 6.

Procjena opravdanosti i mogućnosti likvidacije ili stečaja

- (1) Agencija procjenjuje opravdanost i mogućnost likvidacije ili stečaja banke ili grupe u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu provođenje postupka likvidacije ili stečaja..
- (2) Pri procjeni opravdanosti likvidacije ili stečaja banke ili grupe, Agencija uzima u obzir vjerovatni uticaj likvidacije ili stečaja na stabilnost finansijskog sistema, kako bi osigurala kontinuitet pristupa ključnim funkcijama koje izvršava banka ili grupa, te ostvarivanje ciljeva restrukturiranja. U tu svrhu Agencija uzima u obzir funkcije koje obavlja banka ili grupa, te procjenjuje da li bi likvidacija ili stečaj imali znatan štetni učinak na bilo koji od sljedećih elemenata:
 - a) funkcionisanje finansijskog tržišta i povjerenje u ta tržišta;
 - b) infrastrukture finansijskog tržišta, a posebno sljedeće:

- 1) da li bi iznenadni prekid aktivnosti doveo do ograničavanja normalnog funkcioniranja infrastrukture finansijskog tržišta, na način koji bi negativno utjecao na finansijski sistem u cjelini,
 - 2) da li bi i u kojoj mjeri infrastrukture finansijskog tržišta mogle služiti kao kanali za širenje negativnog uticaja u postupku likvidacije ili stečaja;
 - c) ostale banke i druga lica u finansijskom sektoru, a posebno slijedeće:
 - 1) da li bi likvidacija ili stečaj banke ili grupe povećala troškove finansiranja ili smanjila dostupnost izvora finansiranja za druge banke i lica u finansijskom sektoru, tako da to predstavlja rizik za finansijsku stabilnost,
 - 2) da li postoji rizik direktnog ili indirektnog širenja negativnog uticaja na druge banke i lica u finansijskom sektoru i rizik pogoršanja makroekonomskih pokazatelja;
 - d) privredu, a posebno sa aspekta dostupnosti finansijskih usluga.
- (3) Ako Agencija procijeni da je pokretanje postupka likvidacije ili stečaja opravdano, izvršit će procjenu mogućnosti provođenja tih postupaka. Za te namjene Agencija će razmatrati da li je banka ili grupa u mogućnosti osigurati informacije koje zahtijeva Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine za namjene osiguranja isplate osiguranih depozita u propisanim iznosima i vremenskim okvirima.

Član 7.

Utvrđivanje strategije restrukturiranja

- (1) Agencija procjenjuje da li je preferirana strategija restrukturiranja prikladna za postizanje ciljeva restrukturiranja, uzimajući u obzir strukturu i poslovni model banke ili grupe, te načine restrukturiranja koji su primjenjivi na pravna lica u grupi. Mjera restrukturiranja može se poduzeti u javnom interesu ako je to neophodno za ostvarivanje jednog ili više ciljeva restrukturiranja, te ako se likvidacijom ili stečajem banke ili grupe ti ciljevi ne bi ostvarili u istoj mjeri.
- (2) Agencija, prilikom procjene iz stava (1) ovoga člana razmatra najmanje sljedeće:
 - a) koji instrumenti restrukturiranja bi se upotrijebili u okviru strategije restrukturiranja i da li su isti raspoloživi za pravna lica za koja se u strategiji predlaže primjena;
 - b) ugovorne i druge aranžmane koji su uspostavljeni sa ciljem prenosa gubitaka između pravnih lica unutar grupe, uključujući i aranžmane koji su uspostavljeni sa pravnim licima koja ne pripadaju grupi, ali pripadaju istoj grupi društava (uključujući i najviše matično društvo te grupe);
 - c) mogućnost primjene instrumenata restrukturiranja koji su predviđeni strategijom, a posebno u drugim državama;
 - d) da li strategija restrukturiranja zahtijeva preduzimanje mjera od strane drugih tijela, posebno iz drugih zemalja, ili se zahtijeva od tih tijela da ne preduzimaju samostalno mjere restrukturiranja, te da li druga tijela smatraju da su te mjere provodljive i adekvatne.
- (3) Agencija će takođe ocijeniti da li su druge varijante strategije restrukturiranja neophodne za rješavanje scenarija ili okolnosti u kojima se preferirana strategija restrukturiranja ne može na adekvatan način provesti. Agencija će za svaku drugu varijantu strategije razmotriti vjerovatnoću postizanja ciljeva restrukturiranja i obezbijedenja kontinuiteta ključnih funkcija.
- (4) Mjere za otklanjanje prepreka za restrukturiranje kod drugih varijanti strategija restrukturiranja provode se samo ako one ne sprečavaju da se preferirana strategija provede na adekvatan način.

Član 8.

Procjena mogućnosti provođenja preferirane strategije restrukturiranja

- (1) Agencija procjenjuje da li je preferiranu strategiju restrukturiranja moguće provesti na odgovarajući način i u određenom roku, te identifikuje moguće prepreke za njeno efikasno provođenje.

- (2) Agencija će razmatrati prepreke za kratkoročnu stabilizaciju banke ili grupe. Agencija će razmatrati sve predvidive prepreke za reorganizaciju poslovanja koja se zahtijeva u skladu s članom 209. Zakona, ili koja će se vjerovatno zahtijevati ako je strategijom restrukturiranja predviđena obnova dugoročne održivosti cijele banke ili grupe ili njenog dijela.
- (3) Prepreke se razvrstavaju minimalno u sljedeće kategorije:
- a) struktura i poslovanje;
 - b) finansijska sredstva;
 - c) informacije;
 - d) prekogranična pitanja;
 - e) pravna pitanja.

Član 9.

Procjena mogućnosti provođenja – struktura i poslovanje

Agencija će pri procjeni postoje li moguće prepreke restrukturiranju povezane sa strukturom i poslovanjem banke ili grupe, uzeti u obzir najmanje sljedeće elemente:

- a) pojedinačne elemente kako slijede:
 - 1) u kojoj mjeri banka može rasporediti ključne linije poslovanja i ključne funkcije na pravna lica,
 - 2) u kojoj je mjeri pravna i organizaciona struktura usklađena sa ključnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama,
 - 3) u kojoj mjeri postoje aranžmani kojima se obezbjeđuju potrebni kadrovi, infrastruktura, finansiranje, likvidnost i kapital za podršku i održavanje ključnih linija poslovanja i ključnih funkcija,
 - 4) u kojoj mjeri su ugovori za pružanje usluga u potpunosti provodljivi u slučaju restrukturiranja banke,
 - 5) u kojoj mjeri je upravljačka struktura banke adekvatna za upravljanje i obezbjeđenje usklađenosti s internim politikama banke u odnosu na njene ugovore o nivou usluge,
 - 6) u kojoj mjeri banka ima postupak za prenos usluga koje pruža u skladu sa sporazumom o nivou usluga trećim licima u slučaju podjele ključnih funkcija ili ključnih linija poslovanja,
 - 7) u kojoj mjeri postoje planovi i mjere za vanredne situacije kojima se obezbjeđuje pristup platnim sistemima i sistemima poravnanja,
 - 8) u kojoj mjeri pravna struktura grupe sprečava primjenu instrumenata restrukturiranja zbog broja pravnih lica, kompleksnosti strukture grupe, ili poteškoća u usklađivanju poslovnih aktivnosti po pravnim subjektima,
 - 9) postojanje i održivost ugovora o nivou usluge;
- b) zavisnost značajnih subjekata i ključnih poslovnih aktivnosti od infrastrukture, informacionih tehnologija, trezora ili finansija, zaposlenih ili drugih dijeljenih ključnih usluga;
- c) da li su sistemi upravljanja, uključujući sistem internih kontrola i sistem upravljanja rizicima u skladu sa svim planiranim promjenama u strukturi banke ili grupe;
- d) da li je pravna i organizaciona struktura banke ili grupe u skladu sa svim planiranim izmjenama poslovne strukture banke ili grupe;
- e) da li su adekvatni instrumenti restrukturiranja dostupni za svaki pravni subjekat, kako je predviđeno strategijom restrukturiranja.

Član 10.

Procjena mogućnosti provođenja - finansijska sredstva

Agencija će kod procjene postoje li moguće prepreke restrukturiranju povezane s finansijskim sredstvima uzeti u obzir najmanje sljedeće elemente:

- a) pojedinačne elemente kako slijede:

- 1) ako se koriste garancije unutar grupe, u kojoj mjeri su te garancije osigurane po tržišnim uslovima, kao i u kojoj mjeri su sistemi upravljanja rizicima u vezi sa tim garancijama adekvatni (stabilan),
 - 2) ako grupa vrši naizmjenične transakcije (engl. back-to-back transactions) u kojoj mjeri su te transakcije ugovorene po tržišnim uslovima, te u kojoj su mjeri sistemi upravljanja rizicima u vezi sa tim transakcijama adekvatni,
 - 3) u kojoj mjeri upotreba garancija unutar grupe (uključujući prekogranične) ili naizmjenične transakcije povećava mogućnost širenja rizika unutar grupe, te grupe društava kojoj banka pripada,
 - 4) iznos i vrstu prihvatljivih obaveza banke;
- b) potrebu za utvrđivanjem i kvantificiranjem svih obaveza za koje je, u skladu sa preferiranom strategijom restrukturiranja vjerojatno, da neće pridonijeti pokriću gubitaka ili dokapitalizaciji, uzimajući u obzir najmanje sljedeće faktore:
- 1) dospijeće,
 - 2) rang u isplatnim redovima,
 - 3) vrste vlasnika instrumenta ili prenosivost instrumenta;
 - 4) pravne prepreke za pokriće gubitka, kao što su nepriznavanje instrumenata restrukturiranja prema pravu druge države ili postojanje prava na prijeboj,
 - 5) druge faktore koji prouzrokuju rizik da se obaveze neće moći iskoristiti za pokriće gubitaka,
 - 6) iznos kvalifikovanih prihvatljivih obaveza kao i drugih obaveza koje se mogu iskoristiti za pokriće gubitaka i pravna lica koja su ih emitovala;
- c) iznos potreba za finansiranjem prije i u toku restrukturiranja, dostupnost izvora finansiranja i prepreke za prenos sredstava, kako se zahtijeva u okviru banke ili grupe;
- d) da li su pobliže određeni adekvatni aranžmani za prenos gubitaka sa drugih članova grupe na pravne subjekte na koja se primjenjuju instrumenti restrukturiranja, uključujući prema potrebi procjenu iznosa finansiranja unutar grupe i njegove mogućnosti za pokriće gubitaka.

Član 11.

Procjena mogućnosti provođenja - informacije

Agencija će kod procjene postojе li potencijalne prepreke restrukturiranja vezano za informacije uzeti u obzir najmanje sljedeće elemente:

- a) pojedinačne elemente kako slijede:
 - 1) adekvatnost informacionih sistema, sa aspekta mogućnosti da Agencija može u cilju brzog donošenja odluka prikupiti tačne i potpune informacije u vezi sa ključnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama,
 - 2) sposobnost informacionih sistema da pruže potrebne informacije za efikasno restrukturiranje banke u svakom trenutku, čak i u uslovima koji se brzo mijenjaju,
 - 3) u kojoj mjeri banka ili grupa mogu obezbijediti kontinuitet svojih informacionih sistema, kako za banku tako i za novu banku, u slučaju da su ključne funkcije i ključne linije poslovanja odvojene od ostatka poslovnih aktivnosti,
 - 4) u kojoj mjeri su banka ili grupa uspostavile odgovarajuće postupke koji omogućavaju pružanje Agenciji informacija o utvrđivanju deponenata i iznosa osiguranih depozita;
- b) sposobnost banke ili grupe da dostavi informacije za procjenu i utvrđivanje iznosa potrebnog otpisa ili dokapitalizacije.

Član 12.

Procjena mogućnosti provođenja - prekogranična pitanja

Agencija će kod procjene postojе li potencijalne prepreke restrukturiranja povezane s prekograničnim pitanjima uzeti u obzir najmanje sljedeće elemente:

- a) da li druga tijela imaju instrumente koji su neophodni za podršku mjerama restrukturiranja koje provodi Agencija, te postojanje adekvatnih postupaka za koordinaciju aktivnosti između drugih tijela;
- b) postojanje adekvatnih postupaka za koordinaciju i komunikaciju te usaglašavanje mjera koje će poduzeti Agencija i druga tijela sa ciljem omogućavanja provođenja strategije restrukturiranja.

Član 13.

Procjena mogućnosti provođenja - pravna pitanja

Agencija će kod procjene mogućih prepreka restrukturiranju uzeti u obzir sljedeća pravna pitanja:

- a) mogu li se pravovremeno ispuniti zahtjevi za dobijanje odobrenja i saglasnosti koji su neophodni za provođenje strategije restrukturiranja;
- b) da li se značajan dio ugovornih odnosa može raskinuti prilikom pokretanja postupka restrukturiranja;
- c) da li se ugovornim obavezama koje Agencija ne može poništiti, zabranjuje prenos imovine i/ili obaveza predviđenih strategijom restrukturiranja.

Član 14.

Procjena adekvatnosti strategije restrukturiranja

- (1) Nakon procjene mogućnosti provođenja preferirane strategije restrukturiranja, Agencija procjenjuje njenu adekvatnost. Prilikom ocjenjivanja uzima se u obzir potencijalni uticaj restrukturiranja banke na finansijski sistem i privredu, sa ciljem obezbjeđenja kontinuiteta ključnih funkcija koje izvršava banka ili grupa.
- (2) Procjena adekvatnosti strategije restrukturiranja obuhvata pojedinačne elemente kako slijede:
 - a) provodivost upotrebe instrumenata restrukturiranja na način koji ispunjava ciljeve restrukturiranja, uzimajući u obzir raspoložive instrumente i strukturu banke;
 - b) u kojoj mjeri struktura grupe dozvoljava Agenciji restrukturiranje cijele grupe, ili bilo kog njenog subjekta ili više njih, ne stvarajući značajan direktan ili indirektan negativan uticaj na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili privredu, sa ciljem maksimalnog povećanja vrijednosti grupe kao cjeline;
 - c) programi i načini za olakšavanje restrukturiranja u slučaju grupa koje imaju podređena društva na područjima različitih nadležnosti;
 - d) vjerovatnost upotrebe instrumenata restrukturiranja na način koji ispunjava ciljeve restrukturiranja, s obzirom na mogući utjecaj na povjerenje, ugovorne strane, klijente i uposlene, te moguće mjere nadležnih tijela za restrukturiranje u drugim državama;
 - e) u kojoj mjeri se utjecaj restrukturiranja banke na finansijski sistem i na povjerenje u finansijsko tržište može na odgovarajući način vrednovati;
 - f) u kojoj mjeri bi restrukturiranje banke moglo imati značajan direktan ili indirektan negativan uticaj na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili privredu;
 - g) u kojoj bi se mjeri širenje negativnog uticaja na druge banke ili finansijska tržišta moglo spriječiti primjenom instrumenata restrukturiranja i ovlaštenja za restrukturiranje;
 - h) u kojoj mjeri bi restrukturiranje banke moglo imati značajan uticaj na funkcionisanje platnih sistema i sistema poravnanja.
- (3) Prilikom procjene Agencija uzima u obzir potencijalni uticaj provođenja strategije restrukturiranja na finansijski sistem, pri tome Agencija uzima u obzir funkcije koje obavlja banka ili grupa, te procjenjuju da li bi provođenje strategije restrukturiranja imalo značajan negativan uticaj na bilo koji od elemenata iz člana 6. stav (2) tačke a) do d) ove odluke.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15.
Stupanje na snagu

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: U.O.-18-03/18
Sarajevo, 29.03.2018. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl.ecc. s.r.